

PIISPANVIHKIMYS

Uusi piispa: Anteeksiänto on hiippakunnan turva

MESSU Arkkipiispa Kari Mäkinen mukaan on olennaista, että piispan tunnusten kantajalla on ihmisen kasvot ja ihmisen historia. Piispaksi vihittävä Teemu Laajasalo nauratti seurakuntaa saarnansa aluksi.

Helsingin hiippakunnan uuden piispan Teemu Laajasalon vihkimismessu alkoi viime sunnuntaina Helsingin tuomiokirkon kellon lyötyä kymmenen. Altaria kohti edenneen ristikulkeueen etuosassa matkasivat piispan viran tunnukset: kaapu, hiippa, risti ja sauva.

Kulkeueen takaosassa saapivat monenkirjavissa asuissaan piispat Suomesta ja ulkomailta. Irja Askolan piispanvihkimykseen seitsemän vuotta sitten osallistui useita sisarkirkkojen piispoja ja muita kirkkojen korkeissa asemissa olevia naisia. Nyt naispuolisia piispoja oli joukossa vain yksi, Tukholman piispa Eva Brunne.

Teemu Laajasalo oli vielä messun aluksi pukeutunut valkoiseen albaan. Laajasalon edellä kulki hänen tyttärensä Noomi Laajasalo, joka osallistui messun esirukoukseen suomeksi ja englanniksi.

Arkkipiispa Kari Mäkinen osoitti messun johdantosanat Teemu Laajasalolle.

Mäkinen totesi, että hiippakunnan, kirkon ja sisarkirkkojen yhteinen kulkue toi Laajasalon kirkon etuosaan. Laajasalo puolestaan toi kirkkoon mukanaan koko elämänsä: kaikki tähänastisen elämänsä päivät, elämänsä ihmiset, kaikki muistonsa ja nekin asiat, joita ei voi tai halua muistaa.

– Tämä koskee koko ihmistä, Teemua kokonaisuutena. On kyse enemmästä kuin tiettyjen vastuiden saamisesta.

Teemu Laajasalo saapui messuun ristikulkeueessa. Edellä kulkevat esirukoukseen osallistuneet näyttelijät Eeva-Liisa Haimelin ja Teemu Laajasalon tytär Noomi Laajasalo. KUVA: KIRKON KUVAPANKKI / MARKKU PIHLAJA

Kansainvälinen piispajoukko siunasi vasta vihityn virkaveljensä. Mukana oli piispoja Pohjoismaista, Virosta, Englannista, Namibiasta ja Yhdysvalloista. KUVA: JUKKA GRANSTRÖM

Mäkinen huomautti, että piispan virassa on kaksi ulottuvuutta. Toinen liittyy siihen, mitä piispa tekee, toinen taas siihen, mitä piispa on. Arkkipiispan mukaan on olennaista, että piispan viran tunnukset kantaa ihminen, jolla on ihmisen kasvot ja ihmisen historia.

Mäkinen totesi Laajasalolle, että virka ei ole koko elämä. – Voidaksesi tunnistaa itseäsi kaikkien odotusten ja vaatimusten keskellä tarvitset niitä tiloja ja ihmisiä, joitten keskellä voit hengittää väljästi ja rauhassa, ihmisiä, jotka näkevät Teemun eivätkä virkaasi. Tar-

vitset perhettä ja läheisiä; he tarvitsevat sinua, eivät piispana vaan Teemuna. Pidä huoli, että sille on tilaa, ettet katoa itseltäsi ja läheisiltäsi.

Mäkinen muistutti, että alttarilta piispa lähetetään ja alttarilla piispa siunataan.

– Tämä ei ole vaatimusten ja

odotusten ja tehtäväkenttien paikka. Tämä on armon ja vastaanottamisen paikka.

Naurunremakka täytti kirkon saarnan aluksi.

Saarnatuoliin kivunnut Teemu Laajasalo muisteli, kuinka hän opiskelijana ja apusutiona myi tuomiokirkossa turisteille postikortteja. Helsingin tuomiokirkkoseurakunnan nuorisopappina hän järjesti kymmenen vuotta nuorten messuja kirkon vieressä sijaitsevassa kappelissa.

– Siellä kappelissa on muuten tasan 800 ikkunaruuua. Opin sen, kun eräs nuori yhden nuorten messun saarnan jälkeen tuli kiittämään puheesta ja sanoi: ”Oli hieno puhe, tässä kappelissa on tasan 800 ikkunaruuua – laskin niitä koko saarnan ajan”, Laajasalo kertoi ja jatkoi:

– Rakkaat kuulijat, tässä kirkkosalissa on muuten 1 536 ikkunaruuua. Laskin suntion kanssa ne teidän puolestanne, niin voitte keskittyä saarnaan. Seurakunta hekotti.

Anteeksiäntämukseen, päivän aiheeseen, Laajasalo johdatteli toteamalla, että pienelle lapselle opetetaan kaksi tärkeää sanaa: kiitos ja anteeksi. Lapselle annetaan ymmärtää, että kun taikasana anteeksi on sanottu, edessä on uusi alkku.

Esimerkkinä uudesta alusta Laajasalo palasi alakouluikäiseen muistoonsa, Hän harjoitteli luokassa kaunokirjoitusta, joka ei pysynyt riveillä. Hän kummitti, sivusta tuli yhä suttuisempi, lopulta sutun seassa oli jo kyyneliäkin. Silloin opettaja tuli pulpetin viereen, otti vihitarilta piispa lähetetään ja alttarilla piispa siunataan.

Arkkipiispa Kari Mäkinen asetti Teemu Laajasalon päähän piispan hiipan. Laajasalon tummansinisen asukokonaisuuden on suunnitellut tekstiilitaiteilija Helena Vaari. KUVA: JUKKA GRANSTRÖM

”Rakkaat kuulijat, tässä kirkkosalissa on muuten 1 536 ikkunaruuua. Laskin suntion kanssa ne teidän puolestanne, niin voitte keskittyä saarnaan.”

Laajasalo totesi, että anteeksi-sanaan liittyy kolme vaikeutta: on vaikea pyytää anteeksi, antaa anteeksi ja uskoa saaneensa anteeksi. Aikuisten elämässä uusia sivuja harvoin löytyy. Edelliset sutut näkyvät ja kuultavat läpi.

– Kristinuskon ihmeellisimpiä ajatuksia on mahdollisuus aloittaa alusta.

Anteeksiänto on tämänkin hiippakunnan ainoa tuki ja turva, Laajasalo jatkoi.

– Anteeksiänto on annettu seurakunnalle pitämään joukko yhtenä. Ihmiset riitelevät, ihmiset jakautuvat, ihmiset kantavat kaunaa, tässä olemme hyviä. Anteeksiänto on annettu siksiksi, että pystyisimme silitti menemään yhtenä joukkona eteenpäin.

Laajasalo kysyi, voisiko reformaation lahja satavuotiaalle Suomelle olla anteeksiänto kaiken vastakkainasettelun ja pahantahtoisuuden keskellä.

Uskontunnustuksen jälkeen Laajasalo antoi piispan lupaukset. Raamatuntekstejä lukivat lupausten väleissä eri kielillä Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piispat Björn

Vikström ja Tapio Luoma sekä piispat Eva Brunne Ruotsista, **Veikko Munyika** Namibiasta, **Tiit Salumäe** Virosta, **Atle Sommerfeldt** Norjasta, **David Walker** Englannista ja **Elof Westergaard** Tanskasta sekä Helsingin tuomiorovasti **Matti Poutiainen**.

Lupausten päätteeksi arkkipiispa Mäkinen vihki Laajasalon piispan virkaan.

Sitten piispat **Matti Repo** ja yhdysvaltalaispiispa **Guy Erwin** auttoivat Laajasalon ylle piispan kaavun. Arkkipiispa Mäkinen asetti hänen kaulaansa ristin, päähänsä hiipan ja antoi hänen käteensä sauvan.

Ensimmäistä kertaa Laajasalon yllä nähdyt tummansinisen kaavun ja hiipan on suunnitellut tekstiilitaiteilija **Helena**

Vaari. Hän kertoo halunneensa liittää asuun viittauksia hiippakuntaan, piispaan ja Helsingin tuomiokirkkoon.

Kaavun selässä oleva tasaviuvinen risti jäljittelee tuomiokirkon pohjapiirustusta, silkki-langoilla tehty kirjonta on haluttu saada loistamaan kirkon tavoin. Rististä lähtevät renkaat kuvaavat liikettä, kristillisen sanoman laajenemista.

Kaavun etupuolella on pieniä ristejä, jotka symboloivat hiippakunnan seurakuntia. Graniittinen korukivi viittaa tuomiokirkon portaisiin ja Pietariin kirkon kalliona. Kaavun kädenteihin on kirjottu Herran siunaus kullanväriseillä silkkilangalla. Piispanhiipan kaksi huppua kuvaavat Vanhaa ja Uutta testamenttia.

Asun pääväri sininen viittaa Helsingin tuomiokirkon alttaritaulussa olevan Neitsyt Marian vaateen siniseen väriin ja taivaan sineen. Kirkon värit, vaaleanharmaa, valkoinen ja kulta, näkyvät symbolien yksityiskohdissa.

Piispan asuun puettu Laajasalo polvistui alttarille. Muut piispat ja tuomiorovasti Matti Poutiainen kerääntyivät Laajasalon ympärille, panivat käteensä hänen päänsä päälle ja siunasi hänet.

Kun uusi piispa kääntyi seurakuntaan päin ensi kertaa piispan tunnukset yllään, väki taputti spontaanisti. Laajasalolta irtosi jo hentoinen hymyntapainen. >

MERI TOIVANEN